

Előfizetési árak:

Egész évre 10 fnt -- kr.
Félévre . 5 " -- "
Negyedévre 2 , 50 "
Egy óra 1 " -- "
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÁRPART KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség

és
Kiadóhivatal:
Ft. uca, Simonyi-ház,
a városházával szemben.

Hirdetések a legmérsé-
keltebb árszámítás mel-
lett vétetnek fel.

Debrecen fejlődése.

(A mérnöki hivatal újjászervezése. — A villanyvilágítás.)

Debrecen, május 1.

Debrecen folytonosan fejlődik s a nagyvárosiasság felé törekvésének jeleivel találkozunk lépten nyomon. A melyek részint mint nemes törekvések, részint pedig mint elismerésre méltó tények hívják fel a figyelmet. Különösen az építkezéseken látszik meg ez a folytonos és szakadatlan haladás és a mikor Jókai Mór a „paloták városát“ látta viszont a néhány év előtt szépitési tekintetben még primitív Debrecenben, már ezen, néhány év előtt tett nyilatkozata óta is új meg új fokozataival találkozunk Debrecen város kultur-képességének. A nagy alföldi város, a melyet nem rég még nagy falunak csufoltak s a melyhez képest a népesebb H.-M.-Vásárhely csakugyan nem egyéb, egy nagy falunál, most már csakugyan paloták városává lón, — s hogy egyebet ne említsünk — egyetemet létesít és a Csokonai szobra mellett akarja látni a Kocsuth Lajos nagy hazánkfia szobrát is.

Legújabbán két nagyérdékű momentum merült fel, a melyek elseje dicséretes, mint terv, a másika pedig egy teljesen modern irányban történő átalakítás, mindkettő pedig nagy mérvben hívja fel az illetékes tényezők figyelmét.

Nagyvárosias irányu terv a városi hivatalok s ezek közt a mérnöki hivatal újjászerve-

vezésének tervei, a melyekből lapunkban már megemlékeztünk s a melyekről lesz alkalmunk behatóan foglalkozni. Bármily alakban történjék, mindenestre szükséges a városi mérnöki hivatalnak modern alapon való szervezése és annak modern nagyvilági niveau álló, kellően díjazott egyének által való betöltése. Tény, hogy egy városnak ugyan csak modern és nagyvilági szépitési és egyéb célszerűségi elvek szerint való szervezése a mérnöki hivatalból kell hogy nyerje kiindulását és irányát s ha a város az ilyen nagy feladattal mérközni tudó szakfőfőkkel nem rendelkezik, akkor jobb, ha kezdeményezés semmi irányban sem történik, mert az eredmény nem lehetne egyéb, mint balsiker és elhibázás. Pedig éppen, mivel a mérnökök és építészek a jövő évek hosszú sora számára mérik ki és építik fel teendőiket, azt, a mi nekik nem sikerült és a mit ők elhibáznak, évek hosszú során nem lehet helyrehozni s jövő generációknak kell az előbbi szűkkeblősége, vagy korátoltsága miatt megszenvedniök. Talán Debrecenben is találánunk arra példákat, a melyekből kitűnnék, hogy ebben az irányban érdemes hozni tette mes áldozatot, mert itt is lehet arra példa, hogy néha többbe kerül az elkövetett hibák helyrehozása és korrekciója, mint a mennyibe a rosszul kivitt eredeti alkotás került.

Tegnap számunkban egész részletességgel mutattuk be továbbá az augsburgi legszesz-gyár társulatnak a városhoz intézett beadványát, a melynek tartalma

szerint a városunkkal régi összekötéssel fenntartó társaság meglepő újításokat kontemplál debreceni üzemébe. A főváros meghódolt a villanyosság modern világítás-módjának, Temesvár, Nagykanizsa és Szatmár, de más kisebb nagyobb város is ezzel cserélte föl a maga gázvilágítását. A gáznak és a gőznek a villany előtt való meghátrálása mindenestre csak a haladás és a haladó tudomány előtt való meghódolást jelenti s az új világítási mód előnyeinek felismerése még arra indította városunk hatóságát is, hogy a kérdést és az alkalmazás módozatait behatóan tanulmányozza. Sietteték a dolog lebonyolításának szükségét egyes, az újabb időben előfordult balesetek, úgy, hogy a hatóság már megkapta Temesvár és Nagykanizsa városának a villanyvilágításra vonatkozó adatait, sőt az a. n. városi nagy kölcson hova fordításának programjában ki van jelölve az üzem kisajátítására szánt összeg is. A tervezéseknek azonban erélyes eszelekedettel vágott előbe a vezetett gyári társulat, mely az általunk tegnap ismertetett adalékok alapján kész a villanyvilágításnak fokozatos, kezletben a főutcákon való behozatalára, e mellett párhuzamosan fenntartva a gázvilágítást is. Ugyanezen beadványában ugy a felajánlott 35 évi szerződés esetére, mint már jövő 1895. évi január elsejétől tetemesen leszállított tarifát határoz meg a gáz városi és magánhasználatát illetőleg.

Nem szólunk hozzá a kérdés anyagi oldalához, mert ez az illetékes tényezők

A „Debreceni Ellenőr“ tárcája.

De lelked halhatatlan!?

„... Le grand peut-être...“
Rabelais.

Legyél akár egy új Heráklesz,
Bámulják hősi termeted,
Beőled is csak ronda sár lesz,
Ha bantjával sír elfedett...
De lelked halhatatlan!?

Mívelj karoddal oly csodákat,
Miket nem látott a világ,
Emléked pár évig fennállhat,
És téged a sír férge rág...
De lelked halhatatlan!?

S bejárja neved a világot,
Meghordoz a hír szárnyain,
Kimért idő ha majd lejárod,
Éltedre holtod lesz a rím...
De lelked halhatatlan!?

Hirnév, diadal pénz, dicsőség,
Világi hívság, szerelem,
Bármik szived e földre kössék,
Utánad pusztul hirtelen...
De lelked halhatatlan!?

És rejti te ted Cyrus sírja
S véd mennybe nyúló piramis
Köszarkofágja, balzsam írja,
Elporladsz ép úgy abban is...
De lelked halhatatlan!?

Pekry Károly.

Pesszimizmus.

Aliz hogy éltem, már is sirba vágyom,
Kifáradt már is minden idegem,
Nincs már előttem ideális álom,
Szívem mindentől olyan idegen.
Az ifjuságnak ragyogó sugárja
A bűt örömrre nem deríti már,
Karját elébem csak a bánat tárja;
Előttem minden oly rideg, sivár.

Kinek ajkáról csak vidám daloknak
S enyelgő szóknak kéne hangzani:
Az életantság bús panaszai folynak.
S a boldogságról azt se tudja: mi!
Az ifju ajkán bajdan dalt fakasztta
Tavaszi álmok bűvös ingere,
Én haragszom a kedves, vig tavaszra,
És ajkam bús panaszszal van tele.

Miért, hogy szívem már örömrre nem vár,
Pedig számomra még csak bű fakadt?
Talán a század oly nagyon öreg már,
Hogy nem teremthet többé ifjakat?

Én nem tudom, de egyre jobban érzem
A vénség rám boruló bús telét,
Hogy hasztalan volt eddig ifju éltém,
Hogy egyre-egyre jobban fáj e lét.

Oh vágyom már a csöndes síri tájra,
Hol fáradt testem végre megpihen,
Hol pusztulás és zord enyészet várja
A fájdalomtól megfásult szívem.
Álmatlan álom kínos lét jutalma,
A nyugtalannak édes nyugalom;
Nevét az örök feledés takarja,
Temető szélén düledt sírhalom.

Wertheimer Emánuel.

Silhouettek.

I.

A gyermeki szeretet.

Fészket raktak ereszünk alatt fecskék és én óra hosszákig el-elnéztem, mint építik fel, mint szerelmeskedtek benne; hogyan segíti, eteti tojásán ülő nőjét a him, mint etetik, gondozzák, ápolják utóbb mindketten kicsinyeiket.
A kicsinyek aztán megtollasodtak. Szülőik megtanították repülni s mikor a kicsikék befejezték a tanfolyamot, egyet sem láttam, hogy visszatért volna szüőihez. Elrepültek világga.

feladatát praecupálná, csupán a villanyvilágítás behozatalának tervét üdvözöljük e helyen, mely szebb, veszélytelenebb és célszerűbb a gázvilágításnál s Debrecen nagyvárosi niveaujának emelésére fog szolgálni. A tudomány nagy útját jelezi fagyú-gyergya és a villanyos lámpa közt megfutott korszak s a ki nem követi útjában a feltalálások századának Geniusát, az kiállott a kultura versenyéből s falusinak, falunak maradt, ha mindjárt százezernyi lélek patriotájának is született ugyanegy város keretében. A gyártársulat, mely Foggi, Ancon és Innsbruckban is be van rendezve villanyvilágításra, bizonyára alkalmas lesz Debrecenben a terv keresztültvitelére s bizonyára létre fog jönni az a méltányos megállapodás, a melynek alapján a gyári társulat ezen új mandátummal is föl lesz ruházható!

A vöröskereszt.

(Szemle a Vöröskereszt-egyletek felett 1892-ben.)

Debrecen, május 1.

— Irta: Bálogh Ferenc. —

A német birodalmi gyűlésen Gaede őrnagy adott felvilágosítást a katonai egészségügyi csapatok szolgálata tárgyában, mondván: tagadhatatlanul több lesz a sebesültek száma, de a sebek nem lesznek oly nehezek, mint korább és könnyebben fognak gyógyítani; az eddigi adatok szerint a sebesültek száma 14 százalékra tehető, a kormány intézkedett, hogy a hadsereg 20 százaléka részesülhessen ellátásban, hadczoporonként 1278 betegszállítót alkalmaz, s 4-5 óra alatt a csatátér kiüríthető a sebesültektől. Virchow elég megnyugtatónak találta a választ, még is komolyan ajánlja, kivált tartós ütközet és háborúnál, a polgári önkéntes segély felkarolását, mert ez mellözhetetlen.

A német orvosok 21-iki értekezletén Berlinben Bardeleben és Bruns doktorok ismertették az új löfegyverek hatását, holttesteket tett, és a Chiliben folyt háborúban vett tapasztalatok nyomán, az derült ki, hogy a golyók egyenes vonalban elhajlás nélkül mennek át a testen, ritkán maradnak benn, csonttörést ritkán okoznak, a sebek kisebbek lesznek; mind e körülmények miatt a sebészi művelet könnyebb, a gyógyulás gyorsabb lesz, kivált a

rákellenes (antiseptik) kötő serek azonnal alkalmazásával.

Kielben Dr. Esmarch Frigyes ismertette a Samaritan egyletek eredetét és elterjedését. Az első Samaritan intézetet Londonban Dr. Furley János alapította, s csakhamar 30 ezer tagja lett. Ezt szemléltette meg Esmarch 1882-ben, s nyitotta meg Kielben az első Samaritan iskolát, 3 nap alatt 800 tanuló iratkozott be. Tíz év alatt 3 kis helyen nyílt tantolyam. Esmarch tankönyve „a szerencsétlenségben nyújtandó első segélyről“ 35 000 példányban kelt el, 23 nyelvre fordította ott. Közszükségnek felelve meg ez új intézmény a mai óriás tevékenységű és forgalmi korban, mikor ezer veszély fenyegeti a gyári, építési, bányászati, vasuti, hajózási munkásokat és utasokat, az orvos megérkezéseig is segély nyújtandó: innen van minden mivel nemzetek között széles elterjedése.

Nagy kiterjedésű csatamezőkön, árkokban, erdőkben maradhatnak el elveszett sebesültek, kivált mozgásra, sőt segélykiáltásra erőtlenekek; az ilyenek megmentésére Bungartz János tanulmányozása szerint az általa e célból idomított ebek finom szaglásaikkal felhasználhatók, nyomra vezetik a sebesült keresőket; sőt ily ebek hívására és sebesülthordó kocsi vonására is betaníthatók. Ő a hü, erős és fogékony skót juhász kutyákat találta legalkalmasabbaknak s külön munkájában adta elő a szoktatás, táplálás, szóval idomítás keilkei. Tehát az állatok is szolgálhatnak megmentőkül. Példá rá a szentbernahegyi kutyák.

A német vöröskereszt-egyletek vetekedve állítják elő az „egyleti állandó kórházakat“, Westfáliában 46 egylet közös erővel 16 ily kórházat állított. Az önkéntes ápolók társulatának észak- és közép Németországban 2700 tagja van, kik közül a központi egyletnek háboru esetén 885 ápolót bocsáthat rendelkezésére.

A „fők hazafias társulata“ negyedszázados évfordulóját Berlinben 1892-ben ünnepelte meg, kezdetben 44, ma 749 fiók-egylet alkotja, melyeknek százezer tagja, 3 700,000 márk évi bevétel van, vagyona pedig öt millió márk ér éken felül. N pról napra azért emelkedik népszerűségben és pártolásban, mert mindig szélesbiti hatáskörét, béke idején gyakorolja jótékonyágát a szegények és betegek iránt, ugyszinte a nevelés és családi tűzhely körében. Betegápoló-képző intézete 10, betegápoló nő 627 van, foglalkozva 200 helyen; gyermek és felnőttek számára álló kórháza 75; ezeken felül jótékonyágát gyakorolja 32 árvaházban, 158 ölécsődében és gyermek menhelyen, 13 erkölcs-nemesítő intézetben, 106 varró vasárnapi és iparisiskolában. Eredeti főrendeltetése a háboru

és közcsapások áldozatainak menni segélyére; összeköttetését a vöröskereszt-egylettel a berlini központi főegylet útján és által tartja fenn.

Ausztriában, báró Horst Gyula, a stájerországi v. k. egyleti kórház bizottság elnöke, nevezetes röpiratot bocsátott ki a polgárok növekvő köteletségéről, miután bizonyos a tökélyesített fegyverek pusztító hatása, s az eddigi egészségügyi hivatalos személyzet elégtelen volta. A csatával szomszédos lakosok ágyueműekkel, szénával, számmával, lámpákkal, fáklyákkal, fogatokkal segélyére mennek, csata szünte után, az egészségügyi főnököknek, teljesítik a rendőri szolgálatot az elesettek mellett, hogy eltakarításukig ki ne fosztassanak az emberi szörnyektől: a ha ottak kifosztóitól. A genthi szövetséget kiméletet biztosít a sebesülteket segéző vidék lakosainak, mentek lesznek beszállásolástól, s a hadi sarc egy részétől. A szeretet művéért maga is védelemmel rész sül az, aki segélyére siet a harc áldozatainak megmentésére. Ugyancsak Harst báró cikkeiben festette le a jövő csatátér kinézetét. A döntő pillanatban az ember-élet nem jöhet számításba, a győzelem a főcél. Ennek kivívása után léphet fel a szív követelményeivel. Csak is a csata végeztével, vagy a sereg előnyomulása után indulhat meg a mentés munkája. A csata tartama alatt minden katona mellette vérző társára felteheti a romlás-mentes tapasztat vagy köteleket, ezért részeseül minden katona sebkötő csomagban, és némi oktatásban annak első alkalmazására. Az első segélyt nem nyújthatják a tüzeles alatt márok. A vátozatos, völgyes és dombos csataterékre Harst, mivel a sebesültek elszállítása éjjel történhetik legtöbb esetben, új szerkezetű villanylámpát ajánl, egyszerűen sulya öt kiló, fényereje tíz gyertya felérésű, éghet 10 óráig; egy-egy egyén hordozhatja. Az ausztriai sereg számára 5000 ily lámpa elég lenne. A múlt évben az ausztriai v. k. egylet 28 fő és 440 fiók-egyletből állt, 45,128 taggal, e öbbi évhez visszajutva 1229 taggal kevesbbült. Központi alap-tőkéje 2,464,662 frt 98 kr., összes vagyona ereje négy millió frtot halad, és 95 000 frt emelkedést mutat. Van 71 sebesült-szállító oszlopa, megannyi kórház közt felosztva, egyes katonáknak 3 százezer sebkötő csomagot osztthat ki, minden csomag 21¼ krba kerülven.

Magyarországról, hazánkról az „évi jelentés“ gazdag tartalommal és diszes kiállításal (1891 ról, 207 lap) jelent meg. A főcél elérésére intézmények: biztosítva van háboru esetén, 8 tartalék kórház, 15 beteg nyug-állomás, 28 beteg-üdítő állomás, 4 üdülő ház, mozgó tábori kórház, összesen 6041 ágygyal; ezenfelül 346 tiszt és 11,130 közvitéz elhelye-

Az ember már magasabb lény, értelemmel, lélekkel bír. Iskoláiban a gyermeki szeretetre és hálára tanítja fiókjait. Aki szülőit meg nem becsüli és nem hálás irántok, azt elítélik.

És mégis!

Eszembe jut, hogy az elemi iskolába jártamkor volt az olvasókönyvünkben egy kis mese. Egy szegény családról s annak hazulról elszakadt fiáról. Katonának vitték, mikor megtollasodott anyyira, hogy elhagyhatta családi fészket és a szülők évek hosszú évek során hirt se halottak fiukról. Egyszer aztán nagyot fordult a világ nyuga mas fektében. Az emberek sokallották egymást. Háboru lett. A faluban egyre-másra jöttek-mentek a seregek. Fényes ruhája tábornokok v-zették őket. — Hát amint az egyik átmenő sereg megpihen a faluban, az ezredes ráismert édes apjára és édes anyjára, arra a galambosz öreg emberre és összetöppördött öreg anyókára. Ott az ezernyi nép előtt megölelte, megcsókolta őket. Nem szégyelte rongyos ruhájú, szegény szülőit, mert szeretete őket.

Igy olvastam e kis történetkét, melyet az Árgiros királyfi és a János pap országa-féle regékkel és mesékkal egy sorba tettek, mert érezte írójá, hogy a gyermeki szeretetnek ilyen példája csak mese-számba megy az anyyira és oly finoman kiművelt emberek között, a XIX. század végén.

A mai gyermekek olyanok, mint az én fecske fiókjaim; körül röpdösik szülőiket, mutatják, hogy szeretik őket addig, a mig amazok etetik és megtanítják repülni. Mikor pedig megtollasodnak, világgá repülnek és legfeljebb csak akkor térnek vissza a családi fészekbe, ha az élet megsebezte szárnyaikat és akkor is csak addig, mig az anyai szív melegén beheged a sebük s új erőt szereznek.

És mégis vizet prédikálnak az emberek!

II.

A koponya.

Milyen furcsa is az, hogy az ember meghal; eporlad és csak egy pár csontdarab jelzi, hogy volt.

Gyermekkoromban a zsidó temp'om előtti piactéren sokszor kapargálunk a többi gyerekekkel a homokban — mert temető volt ott — s ha egy-egy koponyára akadunk, azzal mulattuk magunkat, hogy végig gurigáztuk vele az egész teret. Kítettük célnak s gummi parittyával addig lödöztük, mig szét nem uállott.

Ilyen a gyerek.

Egy koponyát azonban megőriztem, odatettem magam elé az íróasztalra és ez lett vigasztalom — mindenem. Ha büszke embereket láttam, kik lenéztek, vagy gazdagokat, kik

ezreikkel kérkedtek, vagy a hiu szépséget, ki fitymálva nézett rám comra, — csak ránéztem erre a koponyára és mosolyogtam rajtuk. — Bolondok, azt hiszik, örökké tart Dehogy, — azok a büszke urak, a gazdag, vagy szép fejek is csak koponyákká lesznek.

Száz év múlva más gyereksereg gurigáz velük; — céltáblának használja és egy kegyetlen fickó szétzuzza otromba kövel, úgy, hogy még koponya se lesz — csak csontszilánkok. — És ezért érdemes olyan nagyra lenni. — Nevetéses.

Elnézem most is ezt a sötét, vigyorgó csontdarabot. S ma f-hér tetejére egy pár emléksort írtak jó barátim, sőt ét szemüregre üres — ijesztő és azok az álkapocába ütett fényes fogak örökké vigyorognak, az élet nevetik ki.

Pedig igaza van.

Kérdezétek meg tőle, miért él az ember miért küzd, fárad, miért hajszol kéjt, örömet, miért? Hogy az utódokra hagyja fáradsága gyümölcsét és testének kórját átörökítse ivadékaikra?

Miért? Ezt kérdi tőlünk folyton és ő maga adja a választ.

S higgyétek el — igaza van:

Semmiért!

Rédey Miklós.

zsebről ajánlatok után. Sebesült-szállító rendes oszlop 10, hegyi oszlop 12, és anyag-szállításra 12 társzeker. A hazai alkotás díszé az „Erzsébet kórház”, évi kiadása volt 83,686 frt 82 kr, beteg-ápoló női tanfolyamán 148 egyén nyert kiképzést; ez intézmény fejlesztésére 5475 frt 41 kr. adatott ki; az ápolónői nyugdíj alap 12 000 frt, a kórházi tisztviselőké pedig 22 400 frt. A magyar korona v. k. egyleteinek tag-száma 50,573, összes vagyona 1 961,637 frt, az évi szaporulat 50,000 frtot haladt. A megyei, városi választmányok és fiók-egyletek száma 505, és ezenfelül a horvát-szlavon országbeliek. A budapesti 9 választmány után — összesen 2313 taggal — következnek a legnépesebbek Temesvár, Szabadka, Zombor, Kolozsvár, 5-ik helyen Debrecen 405 taggal; ha mi a tagok számát 200-al emelhetnők, Debrecen mindjárt a főváros után következne, erre kell büszködni, akkor e tekintetben az ország 2-ik városává emelkednénk, e gondolat lelkesítse választmányunkat.

Franciaországban 750 kórház 60,000 beteget fogadhat be. A múlt évben 100 új bizottság alakult. A sebesütek, özvegyek és árvák segélyezésére évi 45,000 frank adatott ki; az indóházi beteg-ápoló állomások közül az egyet 68-nak gondozását vállalta el, mi végre 1688 egyénnel rendelkezik. Központi fegyveremű raktárában 106,000 darab kötő csomag van. — Portugáliában 1887. óta alakult meg a vöröskereszt egylet, még alapítóje csak 14 000 frank; de az első hadjárat alkalmával, Afrikába, magára vállalván orvosok és ápolók küldését, képes volt 80,000 frank köz-áldozatot hozni adakozás útján. — Svédországban a köz-óhaj folytán az ápolónők és tanítványok számára otthon (Home) állított 1891. óta, kezdeményezte a női választmány, felhívására 15 000 korona jött be, példával menve elől adakozásban a királyi család tagjai, e célra újabb egy végrendeletben 8000 korona hagyományozás történt. A hat hónapos tanfolyam alatt a tanítványok az otthonban laknak és nyerne minden elátást az oktatáson felül 200 korona fizetés mellett; a kiképzett ápolónők is, helynyerésig, ott tartózkodnak. A Samaritanus egylet tanfolyamait 1884. óta, a mikor keletkezett, 7500 egyén hallgatta, évi bevétele 9,542 korona.

Az amerikai Egyesült Államok egyleteit az oroszországi inszégések segélyezése foglalkoztatta: búza, sajt, liszt, kolompér ezer és ezer szeteren küldetett az állomásokra, minden vasut ingyen szállítá, a dollárok ezrivel folytak; az adakozási buzgóság megiepo gyors és gazdag volt. Japánban 1877. óta indult meg a vöröskereszt egyleti tevékenység, s ma 25,000 tagja van. A császári pár 25,000 frank évi adománnyal segíti, maga a birodalom fél millió frankkal emelve az egylet vagyonát. A női választmány feje Arisugawa főherceg asszony. A császárné építtette a nagy kórházat, Az 1801-iki földrengés áldozataiból 2109 sérültet és beteget ápol. Az egylet 133 orvost ajánlt fel háboru esetén. Évi jövedelem 753,500 frank, alapitoke 1,300 000 frankot halad. Az 6s Ázsia ez 6s tartománya megifjult erővel versenyez az emberi szeretet magasztos mezején a művelt nyugot földrészeivel.

A napfény melegére és világára mindenütt szükség van. Élet ott virul. Ily áldott napfényt képvisel a vöröskereszt-egylet alkotó eleme, a felebaráti cselekvő szeretet!

A helyzethez.

Budapest, május 1.

Beavatott helyről írják Bécsből a P. C. utján lapuaknak: „A magyar főrendiház egyesített hármass bizottságában a házasságjogi javaslat felet folyt tárgyalásnak az eredmény itt nem lepett meg, de ennek dacára mély benyomást hagyott hátra. Ismételtlen voltam magam abban a helyzetben, hogy a főrendiházban is a reform mellett fog dönteni a többség, amely reform mellett oly elánken nyilatkozott a közvélemény és a nemzet tulnyomó többsége. Ha a főrendiház egyesített bizottsága

összeállítása folytán — az örökös főrendiházi tagok nincsenek arány szerint képviselve benne — tulajdonképpen nem nyújt is megbízható mértéket a plenumbeli szavazásra nézve, — az a körülmény mégis felette fontosnak tartandó, hogy az „örökösök” bizonynyal többnyire azok által a magas politikai célszerűségi okok által fogják magukat vezetetni, melyek az egykori berlini nagykövetet, S z e c h e n y i Imre grófot arra birták, hogy személyes érzelmei elnyomásával a kötelező polgári házasság javára adja szavazatát. Midőn feltűnt a hajhászó lapok ennek dacára csak csul ragaszkodnak ahhoz, hogy magyar udvari gavalléroknak a reform ellen tüntető, vagy éppen agitatorius szándékokat imputálnak, — ez egyszerűen nevetséges. É s ami Kálnoky grófot illeti, azt nem lehet tagadni, hogy reá, mint külgymiszterre nézve nem lehet közömbös a római kuria komorsága, a mely a hármass szövetség egyik tagjával szemben már amúgy is évek óta oly sajátos módon viseli magát és most a magyarországi reformok miatt oly epés. Talán nem is felel meg személyes hajlamainak és nézeteinek a kötelező polgári házasság. De álmában sem jut eszébe ennek az okos és mérsékelt államférfiúnak, hogy idegen hatalmi körbe avatkozzék s valakit hármiként, bármely irányban befolyásoljon, eltekintve attól, hogy azoknak a magas politikai tekinteteknek, melyek Széchenyi Imre grófot a magyar kormány reformjavaslatával szemben elhatározólag vezérlik, a közös külügyminiszterre és a közös minisztertanácsban előlülőre nézve sokkal fontosabbaknak kell lenniök, mint egy ma már csak magán államférfiúra és hazafira nézve.

Idevaló politikai körökben nagy elismeréssel beszélnek a céltudatos energiáról és őszinte lojalitásról, melyvel Nikolájevics miniszterelnök a szerb állam hajójának kormányrudját vezeti. Ez az államférfi nyilván abból a fából van metszve, a melyből a bolgár miniszterelnök S t a m b u l o w, a ki hazájának és fejedelmének oly nélkülözhetlenné tette magát és okos bátor politikáját által az európai békének oly nagy szolgálatokat teljesített. Alkalmasint szélesebb köröket fog érdekelni, ha megtudják, hogy a kifelé némileg „hirtelen” történt változás a szerb kormányban, mikor Szimics az elnökséget Nikolájevicsnek adta át, alappján véve előrelátott és a részesekek által eredetileg elrökölt dolog volt, mint annak idején Magyarországon a fuzionális kabinetben a miniszterelnökség átadása W e n k h e i m Béla báró részéről Tiszta Kálmánnak. Szerbia és a fiatal Sándor király érdekében reméljük, hogy az erélyes Nikolájevics bírná fogia ennek a magyar államférfiúnak a szerencsésjét, kinek megadatott, hogy hazája sorsát tizenöt évig vezesse.

Irodalom — Művészet.

* **Hogy született a „nyugta” szó?** A V a s. U j s á g ezt a következőképpen beszéli el. A Kossuth Hirlapja szerkesztőségében, melyvel ennek az 1848-iki hirlapnak kiadóhivatala is együtt volt, 4000 nyugtatványomat nyomattak. A szöveget Ferenczffy Antal, a szerkesztőség egyik tagja elkészítette s fölbe írta ezt: Nyugtató. Oda ment akkor története en Veress Antal, Kossuth bizalmas titkára, a ki ugyan nem igen vett részt a lap szerkesztésében, de mivel a Nyugtató szót ki nem állhatta, kapta magát, kihuzta a Nyugtató végéről a tő szóttagot s oda írta fölbe: hogy: vány; mert ő így szerette: Nyugtatvány. Bajza, a szerkesztő, ellensége volt a Nyugtatvány-nak. A mint a szövegen meglátta a gyűlölt ványt, így szólott: „Hát ez micsoða? De már ilyesmit csak ki nem nyomatunk!” Ezzel kihuzta a ványt s megint oda akarta írni a tőt, mert egyedül csak így helyes: Nyugtató. Ámde Bajza elfelejtette oda írni a tőt s a kézirat vány és tő nélkül került a szedő kezébe és a gépbe. Mikor a 4000 nyugtató a gépből kikerült, mind-egyiken ott ragyogott kövér betűkkel az újdonsült szó: Nyugta. Nosza lett riadalom és szörnyűködés a szerkesztőségben s egy ideig úgy segítettek a dolgon, hogy a használat alkalmával utána írták a Nyugtának a tőt, vagy a ványt. Később beleuntak ebbe a javításba és a

nyugta szó közkeletű lett. Ugy kell most nekünk nagy keservesen visszakorrigálnunk a régi helyes formát.

Színház.

* **Százkilencvenhatodik előadás.** Színházunkban tegnap volt az utolsó előadás: K o n t i Józseftől adták a „Citerás” című operettet s ezzel a színházi idény véget ért. A szintársulat tagjai már elutaztak Debrecenből. Éppen most bucsuzik a budapesti városi heteti szinkörhöz szerződött Nyilassy Mátyás Tiszai direktortól.

— „Jöjj már augusztus elsején hozzám. Csinájd valamit, hogy elbocsásson Feld: verd meg Andorfi rendezőt, vagy veresd meg magad általa!”

Nem tudjuk, mit fog tenni Nyilassy, hanem az tény, hogy ő a szintársulat azon új tagjai közé tartozik, a kiknek szerződötése által a szintársulat nyert és javult. A szintársulatra vonatkozó véleményünket különben több ízben, érdeme szerint elmondottuk s így a tegnapi, utolsó előadás lefolyása után sincs egyéb mondani valónk, mint annak a reménynek a kifejezése, hogy a jövő saison már sokkal kevesebb kívánni valót fog fenn hagyni, mint a 1-folyt, melynek fibáját az képezte, hogy az igazgató még nem ősmerte a helybe i viszonyokat.

Helyi hírek.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órakor, csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. — Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig tartanak. — Az írtató, kiadó-hivatal és az írtatór a feleknél felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

A m. kir. meteorologiai intézet időjelzése a debreceni távirtd. hivatalnál május 1-én. boros, eső, szél, hűvös.

A debreceni állami időjelző állomás jelentése. 1894. május hó 1-én reggeli 7 órakor Hőmérséklet 12.2 C. fok. Légnymás 755.9 millim. Szélirány Keleti. Csapadék tegnap reggeli 7 órától ma reggeli 7 óráig — millim. Ugynezen idő alatt legmagasabb hőmérséklet 24 fok. Legalacsonyabb hőm. 9 fok.

Múzeum a kollégiumban nyitva van vasárnaponként d. e. 10-től 12-ig.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

A Göncy-egyesület „Otthon”-a (Keresk. Akad. földsz.) nyitva vasárnap d. u. 3-tól este 9 óráig T a l á l k o z á s ugyanott szerdán és szombaton délután 3 óráig 5-ig.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva van pénteken délelőtt 11-től 12-ig.

„A közügyesítő egyesület” első iskolai műhelyében (főreáliskola földszin) szerdán és szombaton h. u. 3—5-ig munka tanítás-folyik.

Séta-hangverseny a Margit-fürdőben minden vasárnap d. u. Rendezi a katonai zenekar.

Május 3-án az iparos ifj. önképző egylet dalkörök estélye a Margit-fürdőben.

Május 4. d. u. 4 órakor a Vereskereszt hajdumegyei fiókjának ülése.

Május 4. Számonkérésék a megyénél.

Május hó 5-én a kereskedő ifjak dalkörének estélye a „Margit”-fürdőben.

Május 6. Munkás betegsegélyző egylet közgyűlése délután 2 órakor a városháza kistanácsstermben.

Május 9. A tordai dalegyesület városunkba érkezése.

Május 11. A debreceni dalegyelet és debreceniek kirándulása Fiumába az országos dalversenyre. Indulás reggel fél 9 órakor.

Május 13. 14. Pünköst.

Május 16. Hajdúvármegye közgyűlése.

Május 21. A VIII. o. közvizsgálata az ev. ref. főiskolában.

Május 22.—26. Érettségi írásbeli vizsgálat az ev. ref. főiskolában.

Május 24. Urnapja.

Május 27. A kaszinó rendkívüli közgyűlése.

Junius 2-án, a debreceni könyv-nyomdászok egylete nyári mulatsága a „Margit”-fürdő disztermében.

— **Május elseje.** A csodaszép május első napja nem hozta magával a szokásos verőfényt, hanem mintha duzzogni akarna a hagyományos költészetét csonkító nagyon is prózai agitációk és izgalmak miatt — pitye regve és boros ábrázattal köszöntött be. Pedig Debrecenben nem volt oka makrancoskodni, mert a kiitta szabadba vonult, annak lelkét a tavasz üdvözlésének poetikus gondolatai töltötték be. Láttunk piros munkás-jelvényeket, hanem a kik viselték, azoknak nem jutott eszébe véres májust produkálni s ha már nem rendezhettek tüntetést, kivonultak a Nagyerdőre és ök is kék ibolyát tűztek a vörös jelvény mellé. A közönséget a kis vasut fellobogóztott és virágozott vonatai rajokban szállították ki a Nagyerdőre s ott kiki elszéledt a gyönyörű sétatereken. Valóban öröm volt oda künn sétálni, mert a természet már teljes pompájában mosolygott látogatóira. Számos vendége jutott a „Vigadó“-nak is, a mely körül ma egész nap vidám élet uralkodott. Nagy kelete volt a habzó sörnek. A városban reggel kezdetét vette a Májust köszöntő cigányzenekarok muzsikális körútja, a tűzoltók zenekara pedig szintén harsogtatta az utcákon a maga erőte jes dallamait. Nem maradt el Május elsejének az áhitatos hangulata sem, mert minden vallású templomokban áhitatos imák és zsoltárok szállottak a természetet tavaszi diszbe öltöztető Teremtő Istenhez. — **A szent-annai róm. kath. templomból,** mint második keresztjáró napon, a megtartott isteni tisztelet után kiindult a hivek körmenete, a melyben részt vettek a róm. kath. elemi iskolák, a gimnázium és leányiskola növendékei, az összes tanárok, tanítók és tanítónők által vezetve, s részt vett a menetben dr. Wolafka Nándor v. püspök is. A körmenetnél Dalfélé ismétlődött a hajnali eső, e sorok írásakor azonban már kidrűlt az ég s a mint az ég kifejezéséből következtetjük, mosolyogva gratulált Debrecenhez a mért ily szép, nyugodt és tisztességes **Május elsejét** inscenizozott! Megemlítjük, hogy a rendőrség felerészben a városi hajdukkal a városházán, a rendőrség másik része pedig a Komáromy háznál volt esetleges rendezavarások tekintetéből consignálva, a Kovács-kaszárnyában pedig egy század legénység készen ében állott. Baj azonban — há! Istenek — nem történt!

— **Birák bankettje.** A debreceni kir. törvényszék, járásbíró és ügyészség tisztikara, amint ezt előző években is tenni szokta, ma május 1-jén társas ebédezt gyűlt össze a nagy erdei vigadóban. A három bírósági testület személyzete csaknem teljes számmal megjelent, élén Igyártó Sándor kir. törvényszéki elnökkel, Sarvay Lőrinc járásbíróval és dr. Kósa Zsigmond kir. ügyészséggel. Az első felköszöntőt Dr. Kósa Zsigmond mondta, utána Igyártó Sándor emelt poharat. Az ebéden a legvidámabb hangulat uralkodott s körülbelül 2 óraker jutott eszébe a társaságnak, hogy — jó lenne egy kis cigányzene! — Csakhogy a telefon véletlenül nem az „Arany Bika“ postásával kötötte össze a nagyerdei „Vigadó“-t, hanem a „Debreceni Ellenőr“-rel, amely aztán kötelességének tartotta, hogy a pompás jó kedvre hangolt Themis Istenasszony hiveinek elküldesse a várt cigányokat. Reményeljük, hogy a bíró urak meg voltak elégedve ezzel a gyors és előzékeny hírlapi szolgálattal!

Istentisztelet a róm. kath. templomban A keresztjáró napok alatt, tehát még holnap is, reggel 7 óraker Tar na y Károly káplán

csendes szent misét mond. Mise után dr. Wolafka Nándor v. püspök plebános teljes segédletének kíséretében a gyülekezettel együtt processióra indul a kath. temetőbe, hol a kápolnában a plebános mond misét. A körmenet végeztével a templomban — hova visszatérnek — Lék y Kornél káplán miséz. Tegnap este 5 óraker a májusi ájtatosság is kezdetét vette s dr. Wolafka Nándor v. püspök elmondotta első egyházi szent beszédét. A májusi ájtatosság processióval kezdődött, melyben a kath. hivek nagy serege vett részt. Tegnapról kezdve a hónap minden napján este 5 óraker predikáció lesz.

— **A tisztántuli ev. ref. egyházkerület középiskolai tanáregyeületének** nevében és megbízásából G é r e s i K á m á n egyesületi elnök és Elek Lajos jegyző feliratot intéztek a képviselőházhoz a nem állami tanárok nyugdíjazására megszavazott 60000 frt állami segély fölemelése végett. A felirat házával emlékezik meg az idevonatkozó törvényjavaslatról, mely felekezeti iskolák tanárainak a magyar tanításügy terén kifejtett munkásságát méltányolja s a mely a felekezeti iskoláknak módot igyekszik nyújtani arra hogy az állami tanításügy modern tanításával lépést tarthassanak. Más oldalról hivatkozik arra, hogy a prot. felekezet áldozatkészsége iskolai versenyképeségének fenntartása végett már nagyon is igénybevetett. A feliratban azért esedezik tehát a tanáregyesület a képviselőház előtt, hogy ezen törvényjavaslatnak országgyűlésileg törvény erejére emelése alkalomával annak szaperulata utján járó 5% évi befizetést, valamint ugyancsak a 3. §. c. pontjában foglalt, egy tanulóól fizetendő 6, illetve 3 frt díjat lejjebb szállítsa ennek megfelelőleg a 3. §. c) pontjában foglalt állami segélyt 60000 frtről 100000 frtra emelje, hogy így a majdan életbelépő törvény lehetővé tegye a nyugdíj egyenlőbb mértéke mellett a fizetésbeli egyenlőség fokozatos megközelítését is.

— **A honvéd laktanyák béra.** A város által épített honvéd lovasági és gyalogsági laktanyák évi 28000 frt béréből a honvédelmi miniszter mindeközéig nagyobb összeget visszatartott, mivel különféle építési hiányok találtak a két laktanya épüetein, melyeket a városnak pótolni kell, továbbá az osztályozás is csak nem régen történt meg. A honvédelmi miniszter az osztályozásról fölvetett jegyzőkönyvben fozlalt előterjesztések alapján végre intézkedett, hogy az 1892 nov. 1-jétől 1894 június végéig tehát egy és 8 hónapra esedékessé vált összegeket a 3 gyalog- és a 2 huszárezred pénztára kifizesse a városnak. A gyalogsági laktanyáért 30938 frt 33 kr. jár, melyből azonban a már előbb kiutalványozott 12311 frt 50 kr. leszámítandó lévén, tényleg 18626 frt 83 kr. kap most a város. A lovasági laktanyáért esedékessé vált 15728 frt 33 kr. kiegyenlítése végett a már kiutalványozott 6288 frt 50 kr. leszámítása után 9773 frt 16 kr. lesz fizetve. A bérösszegekől azonban szerződés szerint 10% fenntartási általányt visszatartanak.

— **A vörös kereszt egylet debreceni városi választmánya** május hó 3-án — áldozó csütörtökön délelőtt 11 óraker a városháza nagytermében ülést tart. Olvasóink figyelmét e helyen hívjuk fel arra a közérdekű ösmertetésre, melyet B a l o g h F e r e n c hittanár közöl velünk az egész művelt világot behálózó vörös kereszt egyletek, az emberszeretet e nagyszerű intézményének 1892. évi működéséről. Az ösmertetés adatai a vöröskereszt egyleteknek Gentben francia nyelven megjelenő nemzetközi folyóiratából („Bulletin International des Sociétés de la croix-rouge“) vannak véve s nagyon alkalmasok arra, hogy minden művelt ember érdeklődését és támogatását főbészessék a vöröskereszt egylet működése iránt, amely magasztos feladatú a háborúk és nagy elemi csapások nyomorainak enyhítését tűzte ki.

— **Dalestély.** A debreceni iparos ifjuság önképző egyletének dalköre által a hó 3-án, áldozó csütörtökön, a „Margit“ fürdő disztermében tartandó első rendes dalestély iránt igen nagy érdeklődés mutatkozik. A meghívók szétküldése után oly sokan jelentkeztek a meghívásra igényt tartó illételes egyének hogy a készített ezer db. meghívó kevésnek bizonyult

s utánnomatás vált szükségessé. Az ezen körülményből levonható következtetés azon intézkedésre utalt, melynél fogva egyik másik helybeli üzletbe belépti jegyeket helyeztek el előállításra, hogy így a közönségnek már az estély előtt is alkalmá legyen magát belépti jeggyel ellátni s ekként az estély színhelyén felállítandó pénztárnál a tolongás és időtöltésnek eleje vétessek. Jegyek előre válthatók: Tóth Ferenc (kistemplomnál) Kostya János, Droppa J. és Raksányi Sándor urak üzletéb n, Kiss Sándor elnök.

— **Mai számunkhoz** van mellékelve a helybeli olvasók részére a „Debreceni Helyi Vasut“ zsebmenetrendje, amely érvényes 1894 május hó 1-től. A menetrend kivan bővítve a m. kir. államvasutaknak Debrecenből kiinduló és Debrecenbe érkező vonatainak felsorolásáva, a hirdetési rovatban pedig tekintélyes helybeli cégek hirdetési találatok. Azt hisszük, hogy a nagyon célszerű összeállítású zsebmenetrend ingyen melléklésével újabb jelét szolgáltatnak olvasóink iránti figyelmünknek.

— **Gyászjelentés.** Melyen sebzett szívünk mérhetlen fájdalommal tudatjuk a legjobb, leggyöngédebb édes anyának és nagyanyának özv. Kovács Jánosné született Erdélyi Lujza urnónek néhány napi szenvedés után életének 65-ik évében, f. év április hava 30-ik napján déli 12 óraker szívzselhűdés folytán bekövetkezett halálát. Porrá válándó részei május hó 2-ik napján délután 4 óraker a domb-utcai 107 sz. házában az ev. ref. egyház szertartása szerint végbemenő gyászti tisztességtétel után a Kossuth-utcai sarkertbe fogtak örök nyugalomra letéetni. Mely szomorú végtisztességre rokonainkat és ismerőseinket bánatos szívvel meghívjuk. Debrecenben, 1894. év április 30. napján. A megboldogultak gyermekei: Lujza, Erzsébet, férjével Szikszay István p. ü. titkárral; gyermekeik: Loesz és Siroita.

— **Katonai előléptetések.** A „Verordnungs Blatt“ meghozta a cs. és kir. közös hadseregben a f. május hó elsejével előléptett tisztek névsorát. A 17. hadosztályban, melyhez a 39 gyalogezred is tartozik, következő előléptetések történtek: a hadosztály parancsnok P o k o r n y Herman, ki eddig vezérőrnagyi rangot viselt, altábornaggyá lépett elő, a dandárparancsnok báró Scotti Fűöp ezredes vezérőrnaggyá a VII. hadtest vezérkari főnöke Schreiber Viktor ezredes, ki a minapában a hadtestparancsnok kíséretében Debrecenben volt, ezredessé lépett elő. A 39. gy. ezredben következő előléptetések történtek: vraceogáji Woinovich György I. oszt. százados őrnaggyá I. helyi alkalmazással, Jurák Emil II. o. százados I. o. századosá, Heindl Lajos főhadnagy II. o. századosá a 76. gy. ezredben, Rottenary Albert főhadnagy II. o. századosá a 86. gy. ezredhez, Mezei Géza és váradi Solymossy István hadnagyk főhadnagyká, Horch Ernő, Horch Gyula és Frieb Ferenc tiszthelyettesek hadnagyká, Goldstein Lajos és Elbogen Alajos tart. tiszthelyettesek tart. hadnagyká Singer Bernát főorvos II. o. ezredorvossá. Továbbá Csák Ferenc százados a 24. vadászszázalóltól őrnaggyá a 39. gyalogezredhez. — Pálffy Ferenc I. o. századosnak pedig ő felsége legmagasabb megelégedését fejezte ki. A 15-ik Pálffy huszárezredben előléptek: Schwarzenfeldi Schreitter József lovag és Révész Bilint főhadnagyk századosokká; Negro Armin és Tuzlic Bakir bég hadapród tiszthelyettesek, hadnagyká. A 15. huszárezredben állományban levő Nagy Árpád számvevő őrmestert a 7. tábori tűzérezredhez számvevő hadnaggyá nevezte ki. A debrecenben állomásozó honvédségben előléptek: a 3. gyalogezredben Decker János százados őrnagyi illetékben Szentgyörgyi Lajos Nagy Pál, Buzás Miklós hadnagyk főhadnagyká, Kubay Lajos, Kósa Béla tiszthelyettesek hadnagyká, dr. Bruckner Ernő főorvos ezredorvossá, dr. Fráter Imre segédorvos főorvossá. A 2. huszárezredben Király Dező, Kalliwoda

Ede Segesváry Ötör, Benkő Sándor hadnagyok főhadnagyként Antal Miklós, Ujfalussy Miklós tisztviseltesek hadnagyokká.

— **Botrány a templomban.** A kis templomban ma d. e. botrány történt, mely a májusi istentisztelet megzavarását okozta. Egy Eszényi Sándor nevű egyén jár-kél már hosszabb idő óta a városban s magát volt református lelkésznek adva ki, állítólag hatósági engedéllyel könyvtár-kezelőket gyűjt. Ma reggel 7 órakor Eszényi — bevetődött az ev. ref. kistemplomba s éppen a mikor Tóth István segédlelkész a katedrara lépett, éktelen ordításban tört ki, úgy hogy az említett segédlelkész kénytelen volt a szószékről leszállni s az egyházfit rendőr hívására utasítani. — Eszényi azonban csakhamar eltűnt s így csak az istentisztelet után tétetett jelentés a rendőrségnél. Eszényit — a ki nem volt lelkész, csak teológiát hallgatott egyideje — most mindenfelé keresik.

— **Negyven éves jubileum.** Kettős ünnepet ült ma — írja levelezőnk e hó 29-ről — a hajdu-szoboszlói népes ev. ref. egyházközség. Ápril 15-én Bede Imre tanító ötven, 24 év pedig Bakonyi György orgonista-kántor negyven éves jubileumokat ülték hivatalba lépésüknek. S míg a hetvenéves Bede Imre félszázados hű és kitartó munka után mai napig istentellegileg erőteljes ember s fiatalos hévvel tanítja növendékeit, addig Bakonyi György a 40 éves szolgálatait alatti összeszereskedve, betegen fogadhatta az egyházközség részéről jött megemlékezést, a mikor elbucszik tőle, hogy hátralevő napjait nyugalomban tölthesse. Délelőtt 11 órakor a városháza nagy tanácstermészfoglalásig megte a közönséggel. Az ev. ref. egyházközség tartott teljes ülést, a melyen azonban társadalmi és felekezeti különbség nélkül megjelentek Szoboszló intelligens elemei az egyházközség különböző rendű és rangú tagjai is. Soltész László egyházi részről való lelkész-elnök előadván a mai összejövetel célját, Bede Imre küldöttségileg meghívott az egyházközségi gyűlésre. Soltész László keresetlen és igazán szívvel fakadó szavakkal üdvözölte a h-szoboszlói ev. ref. egyházközség részéről a jubiléum s átnyújtotta neki ama dusan aranyozott szép és értékes poharat, melyet az egyházközség vett a jubiléumának emlékül. Szívós Géza helyettes polgármester H. Szoboszló város közönsége nevében, Kiss György tanítótestületi elnök kántorai nevében, Pólya Mihály polgári iskola igazgatója a polgári iskola részéről adtak át a jubiléumnak üdvözlőket. Bede Imre mélyen megindulva külön-külön szép beszédben köszöntötte magát a róla való megemlékezést. A városháza tanácsterméből a harmadik A) leányosztályba ment a közönség, a hol tanítványai üdvözölték jóságos öreg tanítójukat s egy irókészletet nyújtottak át neki, melyet filléreikből vettek szerezett tanítójuknak. Bakonyi György kántort saját lakásán keresték fel az egyházközségi küldöttek s meleg szavak kíséretében adták át az egyházközség ajándékát, két ezüstgyertyatartót.

— **A fák virágzása** már nagyjából véget ért. Az eső már alig árthatott, mivel a legtöbb vidéken már elvirágoztak a fák, legkésőbbre maradt az alma és körte, mely általában még teljes virágzásban áll. — Az eső azonban, mely csöndes és meleg, ebben sem fog nagy kárt tenni. — Általában mint a gazdák mondják, kedvező volt a gyümölcsre az eddigi időjárás, amár néhány fanem, miot például az ősi barack, szűkebb termést ígér, ami nem lesz inyókra a kertészgazdáknak. Ennek az oka pedig nem más mint az, hogy a irák; hínporát a maghokra szóró rovádiák sokkal kevesebb számban jelentek meg az idén a fák körül, miot a múlt években. A méhek sem akartak igen kímőzdu ni kaptár-ikból, a — hűvös éjszakák miatt — nem merték bizni az idő melegegében. — A kora tavasz hamar kinyitotta a fák bimbóit,

ámde a méheknek elég táplálékuk lévén, nem siettek a virágokat felkeresni, a mibeu még a hűvöskeés keleti szélnek is része van, mely visszatartotta őket. Azt pedig általában tudják, hogy a méheknek a virág megtermékenyítésében nagy szerepük van. — A hol nagy a gyümölcsstermelés, ott már föl ismerik e jóbarát életmódját s különös gondot fordítanak rá. — melyet kétszeresen meghálál mézével, viaszával, és a gyümölcs fejlődésének előmozdításával.

— **Vonat-késés.** A P.-Ladányból Debrecen felé induló vonat 30 percig vár a Budapest felől érkező vonatra. Hogyha ezen idő alatt a váró vonat be nem érkezik, P.-Ladányba a debreceni vonat elindul anélkül, hogy a Budapestről érkező podgyaszt és személyeket fölvenné. Miután a budapesti vonat, még eddig ősmereetlen okból, a szokottnál később érkezik P.-Ladányba, az ide 3 óra 28 p.-kor érkező vonat a Budapest felől jövő utasok, posta és podgyász nélkül érkezett meg. Ennélfogva a lemaradt utasok, posta (lapok, levelek stb.) és szállítmányok csak a 7 ó. 9 p.-kor érkező gyorsvonattal várhatók.

— **Dr. Balkányi Emil** orvos lakását Bathány-utca 2560 sz. a. Szieber-házba tette át. **x Bűvészeti előadás.** A n. a. t. e. l. l. S. b. v. észeti előadásait ho nap este 8 órakor kezdi meg a „Bika“ szálloda dísztermében. Az érdekes mutatványok megtekintését ajánlottuk lapunkban.

— **x Uszoda-megnyitás.** Az uszó-sport kedvelői bizonyára örvendetes tudomásul veszik, hogy a „Margit“-fürdő fedett uszodája a hó 3-ától, azaz Csütörtöktől kezdve a közönség rendelkezésére áll. Az uszoda légfűtéssel van ellátva, s bármily időjárás mellett is használható. Vize naponta friss és állandóan 20 R.° meleg. Nyitva reggel 6—9-ig és d. u. 2—6-ig urak; délelőtt 9—12-ig hölgyek számára. — Ugyanezen naptól kezdve az uszni tanulni óhajtók beiratkozhatnak Vég h Lajos uszómesternél.

— **x Scheer István** lapunk mai számában foglalt hirdetésére te hívjuk olvasóink figyelmét. **x Alkalmazás.** Helybéli nagyobb intézetnél jó íásu fiatal ember irodai gyakorlati minőségben előnyös alkalmazást nyerhet. — Debreceni illetőségűek előnyben részesülnek. — Bö r e b b f e l v i l á g o s í t á s t s z e r k e s z t e s e g ű n k a d.

Törvéyszéki csarnok.

* **A zugprókátor és társainak bünpörében** meghozta ítéletét a kir. tábl. s azt tegnap hirdették ki a vádlottak előtt a kir. törvéyszékben. A tábla ítélete úgy Nánási Lajos főadvallottra, a bírbeht zugprókátorra mint a többi vádlottakra nézve kedvező, mert ma j d n e m m i n d e g y i k b ű n t e t e s é t e n y h i t e t t e. — A királyi tábla í t é l e t e a k ö v e t k e z ő: Nánási Lajost öt évi fegyházra, 210 frt pénz-büntetésre s 8 évi hivatalvesztésre ítélte, melyből 10 hónapot kitöltöttnek számít. — Spitz Mór három évi fegyházra s 5 évi hivatalvesztésre; Kleinberger né t a r a v a s z k u c s e b e r n é t, h a r o m é v i b ő r t ű n r e, 5 é v i h i v a t a l v e s z t e s r e, m e y b ű l 1 é v e t k i t ű l t ö t t n e k v e t t; Grünstein Bernátot hét havi b ő r t ű n r e, 4 é v i h i v a t a l v e s z t e s r e; Imre Mihályt 6 havi fegyházra, feleségét pedig 5 havi fegyházra; Bernáth Sámuel, ki bevallotta, hogy hamisan esküdött, két havi fegyházra ítélte, melyből 15 napot kitöltöttnek vett; Szabó Gáborót 3 havi fegyházra; Mészáros Antal, ki elmezavarodottsá akit a trvszék is felfeltett s az jogeőre is emekedett, f e l m e n t e t t e, t o v á b b á a t ö r v é n y s z é k é s a t á b l a D e á k I m r é t, M e s z á r o s A n t a l n é t é s N y i t r a y n é t i s f e l m e n t e t t e. Kir. ügyész Bernáth Sámuel kivételével valamennyi vádlott terhére fellebbezést jelentett be, ugyszintén enyhítésére a védőügyvédek és a vádlottak.

* **A királyi ház tagjainak megsértése** miatt Kozma Sándor kir. főügyész sajtópörbe fogta az „Olvasd“ című hetilapot, mely nem régiben „Ki a mi trónörökösünk“ címmel cikket közölt A közzvaló kir. főügyész, ki hivatalból emelte a panaszt, az inkriminált cikkben Károly Lajos, Ferenc Ferdinánd és

Ottó főhercegek személye ellen elkövetett s a btkv. 141. § ába ütköző vétségét látja fennfornogni. A bepanaszolt hírlapi közleményt Seffer László írta.

Táviratok.

(A „Debreceni Ellenőr“ s. tudósítójától.)

Budapest, május 1.

Nagy szerencsétlenség Brailában.

— Érk. d. e. 12 ó. —

Óriási szerencsétlenség híret telegrafálják meg Brailától, amelyhez csak is a Pak. mellett évek előtt feldölt komp szerencsétlensége fogható. A brailai román lakosság ugyanis tegnap a görög Husvét hétfőjét ünnepelte. Közülök hajón sokan rándultak át a Duna tulsó oldalán fekvő Galacra, hogy kirándulással tegyék kedélyesebbé ünnepeket. Az egyik csapat beszállításánál azonban óriási szerencsétlenség történt. A hajóra vezető hid ugyanis a reátóduló tömeg alatt leszakadt s az emberek a Dunába hulltak. Eddig mintegy **százötven holttestet** fogtak ki. A környék lakosságát a nagy szerencsétlenség gyorsan elterjedt híre mélyen megrendítette.

Munkás-zavargások.

— Érk. d. e. 12 ó. —

Bécsben az ottakringi kerületben nagy munkás-zavargásokról érkeznek hírek. A rendőrség kivonult s a támadt összeütközésben két embert lelőttek.

A király legújabb unokája.

— Érk. d. e. 12 órakor. —

Ugy Mária Valéria főhercegnasszony, mint ujszülött kis fia lehetőleg jól érzik magukat. A királynő tegn p Welsbe érkezett s az örvendetes esemény a legjobb hatást gyakorolta ő felségének kedélyére. A királyt időnként táviratban értesítik övéinek hogylétéről.

Vegyes hírek.

* **A fiemei városatyák nyilatkozata.** Fiume város képviselő testülete a napokban zart értekezletet tartott, melyen arról tanácskoztak, mily eljárásmodot kövessenek a Fiume tisztességét sértő, rágalmazó Walluschnig ellen. Ez értekezlet eredménye egy nyilatkozat, melyet Fiume város törvényhatóságának 56 képviselője közül 46-an írtak alá. A nyilatkozat a következő: Alóirt municipális képviselők, minthogy a testületi tisztesség kötelezettségűül kifolyólag nem hunyhatnak szemet és nem midőzhetik hallgatással a Dall'Asa Szaniszló dr. és Walluschnig Antal képviselőtársak között újabban felmerült becsületbeli ügyet, mivel a kérdés nyilvános természetűve vált; tekintetbe véve, hogy Walluschnig Antal ur Dal'Asa dr. urat azon vádlat illette, hogy az elmúlt időben nyilvánosan elégette Kossuth Lajos arképet, tekintetbe véve, hogy e vad azon alkalmal terjesztetett, midőn Dal'Asa dr. hivatalos kiküldetésben, Fiume város képviselőtestületének megoizásául Kossuth teme esén Budapestben tartózkodott, tekintetbe véve, hogy Walluschnig ur e vádat nem tudta bebizonyítani, de nem is bizonyíthatta és hogy ez által e vágyüldöletes rágalom jellemét öitötte és öti magára, a mely a magyar nemzeti érzület ellen lévén intézve, azon alkalommal a rágalmazottat a nyilvános megvetésnek és a nép haragjának tehette vo na ki; látva, hogy Walluschnig Antal ur egyáltalában nem hajlandó bocsána kéressel jóváteeni magaviseletét; tekintetbe véve végül, hogy a Dal'Asa-Walluschnig ügy sajtó útján nyilvánossá lett és kinos nyomot h gyott maga után, — alulírottak lelkiismeretükből és mint városi képviselők a testületi szedem mé tősága: nak igaz érzelmétől vezéretve: kinyilatkoz-

tatják, hogy végtelenül sajnálják Walluschig Antal ur magaviseletét, mint olyat, mely sem a fiúmeiek polgári becsületérzetével, sem a testületi szellemmel, sem a tisztességes ember korrektségével nem egyezik meg. (Következnek az aláírások.)

A lóversenyekről.

E cím alatt Henning Rikárd őrnagy könyvet adott ki.

Henning feltétlenül elítéli a lóversenyeket, úgy a mint azt most gyakorolják és ez az ítélet annál nagyobb fontossággal bír, mert a könyv szerzője elismert sportíró és nincs befolyásolva a lóversenyek elleneségei által.

Henning a lóversenyeket szükségesnek és hasznosnak tartja a lótenyésztés érdekében, de egészen más formában, mint most divik, még pedig úgy, hogy a lovak valódi versenyképessége tűnjék ki, s ne engedjék annyira a véletlennek és csalásoknak. Véleményét e szavakban foglalja össze: „Értéktelen frázis a mailóversenyekről azt állítani, hogy azokból kitűnik a lovak értéke és képessége.” Szerző megfigyeléseit és tapasztalatait bő statisztikai adatokban és gondosan összeállított táblázatokban tárja elénk, melyekből kitűnik, hogy a verseny megnyerése nem a ló minőségétől függ, hanem igen gyakran apró mesterségek, melyekből semmi haszon sem származik a lótenyésztésre. „Poroszországban, mondja a szerző, 1881-ben, az akkori állami főlovászmester Lehdorff gróf, a graditzi istálló számára egy angol trainert akart szerződtetni és azt mondta, hogy ha nagyobb állami segítséget bocsátanak rendelkezésére, ő annak kétszeresét és háromszorosát fogja megnyeretni a graditzi istállal. 1882-ben nyert az istálló 34410 márkát. A nagyobb összeg engedélyezésével, tehát az angol trainer segítségével, nyert az istálló 1883-ban 172,662 márkát, tehát ötszörte nagyobb összeget, mint az előző évben.”

Henning a fogadásokról és a totalizátorról is beszél és érthetetlennek tartja, hogy azt az állam megengedi. A versenyfogadásokról való véleményében hivatkozik Burgsdorf egykori főlovászmester következő mondására: „A lóversenyfogadás a világ legnagyobb hazárdjátéka s nem is érdekesebb a többinél.” Azóta (1827.) sincs ez másképpen és a lótenyésztéshez legközelebb álló körök s a legnagyobb szaktekintélyek is beismerik ezt. Egy kiváló tekintély a lótenyésztés terén így nyilatkozik Henning könyvében: „Azt hiszem, hogy mindenki előtt világos és kétségtelen, hogy a telivérek összemérkezése a mai lóversenyeken tiszta csalás s a telivérek nem is lesznek már alapjai az állami lótenyésztésnek. De a nagy közönség, mely az egész komédiát megfizeti, sokkal tudatlanabb, hogysem meg gondolná, hogy mily könnyen rántják ki a pénzt zsebéből.”

A német császár kísérletet tett, hogy biztosítsa katonatisztjeit ez ellen a kizsebelés ellen, de a publikum kizsebelésének megakadályozására senki sem gondoskodik. A mai lóversenyek csak is a jockeyknak és egyes istállótulajdonosoknak használnak. Bár csak belátnák ezt már egyszer s más alapokra fektetnék a lóversenyeket, hogy azok valóban javára szolgáljanak a hazai lótenyésztésnek.

Kérés napján.

— Eredeti vigiáték a felvonásban. —

— Irta: Dr. **Barthos Andor.** —

(Folytatás.)

XVIII. JELENET.

Tinike (egyedül.)

Meggyűlöltöm miatta az egész férfinemet. Miért is hallgattam meg? Miért hittem neki? De hátha Aggteleky félrevezetett? Ha nem mondott igazat? Nem, az már alávalóság lenne; azt róla sem szabad feltételeznem. Meg fogom magam boszulni — apáca leszek. Aggtelekyt

pedig e pillanattól még inkább gyűlölöm. Mai fellépése, egész eljárása igazán méltatlan volt.

XIX. JELENET.

Tinike, Margit.

Margit (előre jő, Tinikére pillantva): Mi bajod Tinike?

Tinike (leverten): Semmi.

Margit: Tinike, nem vagy őszinte. Szólj, mi történt veled? Te, ki eddig a ház csicsergő madárkája voltál s felvidítottál mindnyájunkat, oly hallgatag vagy — ábrázatod kikelt.

Tinike: Oh Margit, én nagyon boldogtalan vagyok. (Álpáthosszal.) Meg vagyok csalva. (Leeresztett hangon, jelentősen.) Apáca leszek.

Margit: Kis mókuska te! Talán valamelyik hirdetésbeli gavallér nem elég gyorsan válaszolt leveledre?

Tinike: Gunyolj még te is!

Margit: Beszélj hát végre, miért keseregsz?

Tinike: Nem lehet azt elmondani.

Margit: Ne légy gyermek. Közöld nagy busongásod okát.

Tinike: Hát tudod, első látásra szerelmet vallott nekem.

Margit: Kicsoda? Te azt hiszed, hogy ezt már mindenki tudja.

Tinike (leeresztett hangon): Az a gonosztevő Garanyi.

Margit: S te ezt elöttem eltitkoltad?

Tinike: Hiszen csak egy negyedórával ezelőtt történt és én boldogságomban azonnal a kertbe mentem és azóta ott járkáltam.

Margit: Na jól van, kis bánatos gerlem, s te mit válaszoltál a szerelmi vallomásra?

Tinike: Mit? Nagyon dadogott, hát azt mondtam, mire való ez a sok beszéd, ha szeret — mondja meg, punktum.

Margit: Ezt mondtad?

Tinike: Igen de mindjárt elszaladtam.

Margit: És ez az a nagy szerencsétlenség?

Tinike: De-hogy, de a mi azután jött.

Margit: Mi jött?

Tinike: Az az Aggteleky jött és leleplezte azt a másik gonosz embert, azt a — Garanyit.

Margit: Hogyan?

Tinike (elérzékenyedve): Az az ember mert nekem szerelmet vallani (zokogásba fullnak a hangjai) a kinek már felesége van. (A Margit vállára borulva zokog.) Megyek apácának.

Margit: Csillapulj Tinike! Majd elfeleded e nagy keserűséget.

Tinike: Soha, megyek apácának.

Margit: Mész bizony bábuzni gyermek.

XX. JELENET.

Iván, Margit, Tinike.

Iván (jobbról kilépve megáll. Mindkét hóna alatt egy-egy koffer, egyik kezében cilinderekalapot, másik kezében összecsavart plaid, melybe öt hat bot van dugva.): Itt álló, a ki szívemet összetörte. Meghallgatta vallomásomat, csak azért, hogy női hiúságának áldozatja legyek! (A kalap-skatulyát és az egyik koffert elejti.)

Margit:)

Tinike:) (oda néznek)

Tinike: (megvető tekintettel Ivánt a talpig végig méri, aztán hirtelen elfordítva fejét, balra el.)

XXI. JELENET.

Margit, Iván.

Iván (földre helyezve a többi podgyászt): Bucsuzni jöttem asszonyom.

Margit: Bucsuzni? Hiszen csak az imént jött.

Iván: Igen, de . . .

Margit: Nos?

Iván: El kell mennem, nem maradhatok.

Margit: Mi okozta e gyors határozatát?

Iván: Meg vagyok csalva.

Margit (félre): Ez is. (Fenn.) Nem készül ön apácának?

Iván: A . . . apácának? Boldogtalan-ságomban e guny kétszeresen fáj.

Margit (magában): Egy nótát funak.

(Folyt. köv.)

Építkezések.

Bészler Károly 1556 h. sz. lépcsőház.
Molnár László 2610 hsz. 1 szoba 1 konyha.
Vida Sándor 2747 hsz. 2 szoba 2 konyha. Diószegi István 2 szoba 1 konyha. Dis Nagy Ferenc 1688 hsz. 4 szoba. Iratosi János 3628 hsz. 1 szoba. Illésy Gyula 305 hsz. 2 szoba 2 konyha. O áh János 2954 hsz. 2 szoba 1 konyha. Szatmári Ferenc 1380 hsz. 1 szoba 1 konyha 2 kamara. Oszváld Ferenc 2324 hsz. 3 szoba 1 konyha. Biró Ármin 1624 hsz. 2 szoba 1 konyha.

Apró-cseprő.

* Könnyű segítség.

— Hát édesem, csakugyan azt hiszed, hogy ez a kalap jól illik a hajam színéhez?

— Azt! és ha nem, a dolog igen egyszerű: tégy föl más haját.

* Az utcán.

Ur (kit egy rendőr megintett): Hogy mer az ur így beszélni egy kaputos emberrel?

Rendőr: Az ur kaputosnak kaputos ugyan, de azért megintem mert — úgy látom — egyuttal kaputos is!

MIG A VILÁG VILÁG LESZ.

Az egyik boldog és a másik vérzik,
S miért van ez így? hasztalanul kérdik;
Ugy volt az mindig s ugy lesz az mindvégig,
Mig a világ világ lesz.

Szeret a szív, ha jó a bűvös óra,
Fordul-e rosra? fordul-e jóra?
Nem veszi senki hideg fontolóra,
Mig a világ világ lesz.

Megreped sok szív, s fog még megrepedni,
Szánva fogják a halottat temetni;
S az ember mégis fog és fog szeretni,
Mig a világ világ lesz.

Temérdek.

Az emberek sokszor azért halasztják egyes elhatározásuk kivitelét, mert jobb alkalmakra várnak. Pedig nincs hátrányoktól mentes alkalom és így a halogatás által vagy elkésnek, vagy teljesen elmaradnak céljuktól.

Macchiavelli.

Csak szabad lelkek érzik, mily fenséges érzés szabadnak lenni; rabszolgákat boldogít a szolgaság.

Zimmerman.

— Mire használhatná Midás az aranyát? Ezt a kérdést veti fel a Forum egy cikkelyében Harrison Frigyes és úgy véli a gazdagokat a társadalom kitagadottjai ellen a legjobban megvédeni, ha a görögök egyházi intézményét idézi emlékeztetükbe. Ez az athéniak a. n. liturgiája, vagyis az önkényes nagy adó, a melyet a bizonyos cenzuson fölüli vagyonnal bíró polgárok a társadalomnak kulturális és közjóléti célokra feláldoztak. — Az ilyen polgárok viselték békés időkben a nemzeti és családi ünnepek tetemes költségeit, így első sorban a fényes színelőadások és versenyjátékok nagy kiadásait. Templomokat és egyéb díszes középületeket emeltek, jótékony alapítványokat tettek, az állam tekintélyének fenntartására fényűző követségek vezetését vállalták el, szóval a közügyet minden módon szolgálni igyekeztek, a szerencse nekik jutott kedvezményeiből. — Ezzel az aránytalan meggazdagodásnak is eleje volt vége a társadalomban és másfelől a szegényebbek sorsára is sok oly jótétemény hált a tehetősebbek részéről, a mi amazokat ezekkel kibékíteni föltette alkalmas

volt. Igy könnyitettek különben önszántukból a társadalom felsőbb kiváltságosai a rendi szerkezetű közepkorban is a vagyontalanok nyomasztó terhén, s a keresztény szeretet akkor még hatékonyabb szelleme is az ilyen társadalmi akciót tette a dussgazdagok erkölcsi kötelességévé. — A szociális kérdések békés megoldása felé ez az utjelző sem egészen megvetendő intés. Uzás hercegnő, aki a Vaillant leányát örökbe fogadja, ebben az irányban szolgál olyan szép példával, amelyet ha sorsosai közül számosan követnének, minden hasonló tettükkel egy-egy türelmi pátenst váltanának meg nagy vagyouk biztosítására azoktól, akik nem egészen ok nélkül sokalják azt, amiből nekik oly nagyon kevés jutott.

Meghaltak.

— 1894. április hó 22-től április hó 28 ig. —
 Piac-Hatvan-utcai kerületben: Lengyel János 49 éves rom kath. tudóvész. Kozman István 53 éves rom. hath. tudóvész. Szabó Antalné 33 éves ref. tudóvész Kasza István fia Gyula, 9 hónapos ref. göröcsök. Kerékgyártó András 75 éves ref. agyszékhüdes. Károly Kati leánya Ilona 2 éves rom. kath. béhurut. özv. Molnár Sámuelné 51 éves ref. tudóvész. Weisz Ignác fia Nándor 19 hónapos izr. différia. Márton Zsuzsi leánya Mari 2 hónapos ref. béhurut.
 Péterfia Csapó utcai kerületben Bene Eszter leánya ref. halva szül. Juhász Ferenc fia ref. halva szül. Rozsa Sámuelné fia ref. halva szül. Krasznai Gergely leánya Róza 6 év. 3 hón. gümökor.
 Kossuth-Varga utcai kerületben Borbély Sándor: 21 éves tudógümökor. Zola István 51 éves ref. gutaütés Nagy János 15 év. rom. kath. roncsoló toroklob. Balog Károlyné 67 év. ref. tudógümökor. Pávai Györyné 41 év. ref. tudógümökor. Veres Miklós leánya Julia 11 hónapos. Szánderffi Béla fia Béla 1 éves rom. kath. agylob. Dézsi József leánya ref. halva született. Ókrós Gábor 70 éves ref. agykor. Nagy György 9 éves rom. kath. roncsoló toroklob. Molnár Zsuzsanna leánya Piroška 2 és 1/2 éves ref. béhurut. Fülöp Bálint leánya Julia 1 éves ref. torokgyík. Sipos Erzsébet törvénytelen fia Sándor 3 éves ref. torokgyík. Kapusi János fia György ref. 1 hónapos vele született gyengeség.

Közgazdaság.

* A biharmegyei gazdasági egyesület versenyei A biharmegyei gazdasági egyesület szeptember 22-én 23-án rendező ügötő é. lóversenyeit. A programot következőleg állapították meg. Első nap szombat, szeptember 22-én 1. Meguyító verseny. 2. Félvér-akadályverseny 3. Gátverseny. 4. Egyes verseny. 5. Bihari gátverseny. 6. Nagyvárad város díja. 7. Totalizátor díja. Második nap vasárnap szeptember 23-án. 1. Alírási díj. Handicap. 2. Nagy akadályverseny. 3. Mezei gazdák versenye. 4. Bihari díj 5. Félvér gátverseny. 6. Eladó sikverseny. 7. Vigasz verseny 8. Agarász lovak versenye.

Érték-tőzsde.

(A debreceni „közgazdasági bank részvény-társaság” közlése 1894. május 1-én.)

Államadósság:

Magyar aranyjádék 4% — — —	119.15	119.25
„ vasuti bernházi kötvény 4 1/2% — — —	126.50	127.—
„ koronajádék 4% — — —	95.10	95.20
„ regále váltásági kötvény 4 1/2% — — —	100.—	101.—
Osztrák aranyjádék 4% — — —	119.75	120.25
Egységes állam kötvény 4 1/2% — — —	98.25	98.75
Tisza-szegedi 4% -os nyeresemény-sorsjegy	144.—	145.—

Részvények:

Magyar hitelbank részvény — — —	422.75	423.25
Osztrák hitelbank részvény — — —	352.70	352.90
Magyar ipar- és kereskedelmi bank részv.	111.—	111.50

Sorsjegyek:

Magyar jelzálogbank 4% -os sorsjegy	129.—	130.—
Osztrák földhitel sorsjegy 3% -os	115.50	116.50
Magyar vöröskereszt sorsjegy — — —	12.75	13.25
Osztrák „ „ — — —	18.50	19.—
Olasz „ „ — — —	13.—	13.50
Bazilika sorsjegy — — —	10.25	10.75
Jó-szív „ — — —	3.25	3.55

Pénzümek:

Cs. és kir. arany — — — — —	5.84	5.88
20 márkás arany — — — — —	12.24	12.28
20 frankos arany — — — — —	9.92	9.96
1 font sterling — — — — —	12.46	12.51

Budapesti áru-tőzsde.

Gyenes és Balog gabona-bizományi üzlet (Nádor u. 6. sz.) tudósítása a „Debreceni Ellenőr” részére

Budapest, április 30.

Napi jelentés.

Gabonaüzlet.

Készüzletben ma mérsékelt kínálat mellett a vételkedv is igen korlátolt volt, mire lanyha irányzat fejlődött, és a forgalmazott 14,000 mm. csak 5 krral olcsóbb áron volt elhelyezhető.

Eladások:

Tiszavidéki. 100—81 mm. 7.60 frt. 100—80 mm. 7.65 frt. 200—80 mm. 7.65 frt. 100—79 mm. 7.60 frt. 200—78 mm. 7.30 frt. 100—78 mm. 7.55 frt. 100—80 mm. 7.55 frt.

3 havi időre.

Zab 6.95—7.20 frt.

készpénzfizetés mellett.

Egyéb cikkek nem változtak.

Határidő-üzlet. A legutolsó külföldi jelentések ismét lanyhult árfolyamokat jelentenek, mire a mi piacunk is minden egyes cikkben lanyha irányzatot követett, és az árfolyamok néhány krral csökkentek. Annál is inkább, mert a készáru-üzletben is csökkenést tapasztaltunk, továbbá az uralkodó időjárás kitünő, és a vetésekről teljesen kielégítő jelentések érkeznek. Különösen lanyha 15 kroyi csökkenést szenvedett a májusi rozs, mert a közelgő terminusban átvenni senki sem akar; 5 frt 50 kron hiába kínálják. nincs vevő.

Zárlat 1 óra:

B u z a márc. ápril-ra 1894. 7.12—7.14	frt
szep. — okt. 1894. 7.38—7.40	
R o z s tavaszra 1894. — — —	
Tengeri máj.—júnra 1894. 4.94—4.45	
juli-augra 1894. 5.13—5.14	
Z a b márc.—áprilra 1894. — — —	
őszre 1894. — — —	
R e p c z e aug.—szept. 1894 11.25—11.30	

Zárlat 4 óra:

B u z a márc.-ápril-ra 1894. 7.13—7.14	frt
szep. — okt. 1894. 7.38—7.38	
R o z s tavaszra 1894. — — —	
Tengeri máj.-júnra 1894. 4.95—4.96	
juli-augra 1894. 5.14—5.15	
Z a b márc.-áprilra 1894. — — —	
őszre 1894. — — —	
R e p c z e aug.-szeptre 11.20—11.25	

Időjárás: részben borut, később derülő.

Szerkesztői posta.

Damon és Phintias. Fizessék le a fogadás összegét mind a kettőn, aztán poharazás közben restamáják magukat és barátágukat egyszerre. Ilyen semmiért miatt kár lenne régi barátságukat megbontani.
D. N. Egy ösmeretlenebb spanyol költő is kifejezi ezt a gondolatot. Ime verse:

Könyvek

(Antonio Gzilo.)

Arcába tekintsz,
 Már sir a gyerek;
 Ragyogó szemiből
 A könny megered.
 Könnyét kacagod,
 Búját neveted,
 Gyermek könyje
 Csak tréfa neked.

Ha férfi szemén
 Könnyecsepp kifakad:
 Nagy bánat emészti,
 A szíve szakad.

Szorul a szíved,
 Sírsz véle te is,
 Férfi szeme könyje
 Oh fáj neked is.

Az Ön által kívánt költeményt nem ösmerjük, Talán a szerzőtől kérhetné el, a kit Budapesten az O t t h o n utján találhatna m g.

T. G. Nem kegyednek szólt az üzenet, mert Ön-nél ugyan nyoma sincsen a haladásnak! Jobb lenne el nem lantolni az időt, hanem ellantolni a Muzsák köréből. Hát az iskolával hogy állunk?

Kiadó és laptulajdonos:
„Osekonai” nyomda és kiadó r.-t.

Felelős szerkesztő:
Komlóssy Deszö.

„Bika” szálloda disztermében
Szordán és Csütörtökön, május 2-án és 3-án
visszavonhatlanul csak két előadás

A világhírű
 illusionista,
 spiritista,
 magnetista és
 hypnotista
ANNATELLI UR
 ANNATELLI k. a.
 mint medium
 közreműködésével

művésztélyt

rendez, melyen a mai kor legújabb találmányait és látszólagos csodáit mutatja be. ANNATELLI ur, ki nemrégiben a bécsi virágtermekben és a budapesti vigadóban példátlan sikerrel működött, helyben is az összes dekorációval, szerelvényekkel és egyéb előkészületekkel

két kiváló előadást

fog rendezni, itt még nem látott feltünést keltő mutatványokkal.

A műsorból:

Hipnotikus mutatványok
 (delejes alvas) delejezése több helyben egyénnek.

A spiritismus csodái
 vagy a babonás hit leleplezése.

MAGNETA

az elevenen lebegő tárgy.

Az éj csodái.

A levegőbe sétáló MISS EDITA
 (magnetikus alvás.)

Abdu-A-Hak-Hamid-Mi-eri-ise.
Metamorphose a Bagnóban.

Megfoghatatlan!
 Talánszerű!

„PHÖNIX”
 egy élő ónaek csontvázzá történő elégetése, vagy élni, halni, viszontlátni

Mind márt rendkívül feltünést keltett Bécsben 60-szor adátott elő.

Pillanatnyi eltűnése a közönség közül két élő lénynek mindenki szeme előtt nyílt színpadon.

HELYÁRAK:

Páholy 6 frt. — Elsőrendű zártzék 1 frt 50 kr.
 Másodrendű zártzék 1 frt. — Harmadrendű zártzék 60 kr. — Földszinti állóhely 40 kr.
 Deák, katona- és gyermekjegy 30 kr.

Jegyek előre válthatók **Szent Királyi Tivadar urnál.**

Pénztárnyitás 7 órakor. Kezdeté 8 órakor.

Tapeta és stucc dekorációk gyári raktára.

Van szerencsém a n. é. közön- és szives tudomására hozni, hogy **több mint 400 bordurokkal dekorált**

tapeta mintáim

(melyekből en gross raktárt (istván) elkészülvén mintakönyveimet a n. é. közönség rendelkezésére locsátom.

Külföldről szerződött szakavatott munkásaim valamint összekött téseim által az első német francia tapeta s papirmaché gyárosokkal abban a helyzetben vagyok, hogy minden tekintetben

előnyösebb feltételek

mellett vagyok képes t. pártfogóim kívánságát teljesíthető, mint bármely vidéki vállalkozó.

Költségvetés és tervezeteket ingyen és bérmentve készítek.

Midőn még a n. é. helybeli és vidéki közönségnek eddigi szives támogatásukért meleg köszönetet mondok, kérem b. bizalmukkal továbbra is megüsztem.

Kiváló tisztelettel

THIESZEN H.

tapetirozási és festészeti vállalkozó
Darabos-utca 988.

Tapetirozási és festészeti vállalat.

Tapetirozási és festészeti vállalat.

Kárpit és papir maché gyári raktára.

409. szám.

1894. v. k.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak 5792/1894. P. számú végzése folytán közhírré tételik, miszerint Klein Mór debreczeni lakos részére Balogh István debreczeni lakostól 23 frt 70 kr. perköltség erejéig 1893. évi márczius hó 28 án bíróságilag lefoglalt és 546 fitra becsült házi butorok, szarvasmarhák és lovakból álló ingóságok 1894. évi május hó 8 án délelőtt 10 órakor kezdetét veendő és Miklós-utca 1955. számú háznál megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Debreczen, 1894. évi ápril hó 23

Török Péter
bírói kiküldött.

Minden köhögés

valamint a tüdő, gége és lélegző csövek bármily katarrális megbetegedése, továbbá lélegzési nehézségek szűkmellűség, asthma, elnyálkásodás, hurutok, rekedtség, torok-csiklandózás — kezdő tüdővész leggyorsabbán meggyógyíthatnak az évek óta legjobbnál bizonyult, orvosi előírás szerint készített és orvosok által ajánlott szerek: **Szt. György tea** csomagonként 50 kr., és ahhoz tartozó **Szt. György-katarr-por** dobozonként 50 kr. pontos orvosi használati utasítással együtt.

Eredmény már néhány nap mulva észlehető.

Kevesebb mint két csomag nem küldetik postai küldeményként csomagolás és fuvarvételért 20 krral több; minden megrendelés közvetlenül a

Szt. György gyógyszertárhoz, Bécs, V/2., Wimmergasse 33. intézendő.

Az összeg előleges beküldése postautalvány által kivonatos.

Lakásváltoztatások alkalmából legkifünőbb Schramm-féle

Bernstein-Lack festéket

puha padlókhöz világos és barnább színekben, **mely igen gyorsan szárad s a padlóknak szép fényt ad; ugyszinte kemény fa-parketthez fehér és sárga**

viasz-kenőcsöt

legolcsóbb árban ajánl

Csanak József fűszerkereskedése.

NYIRBÁTORI MŰMALOMI ROZSLISZTEK.

Üzlethelyiség változtatás.

Van szerencsém tisztelt vevőim szives tudomására hozni, miszerint

fűszer-üzletemet

— a Kádas-utczáról —

Nagy-várad-utca 2228 sz.

alatti házhoz

az igazságügyi palota mellé helyeztem át.

Ezt a mai kor igényeinek megfelelőleg berendeztem, t. vevőim b. pártfogását továbbra is kikérve vagyok

kiváló tisztelettel

SCHEER ISTVÁN.

Só- és korpa-raktár.

István gözmalomli liszt raktár.

A magyar általános kőszénbánya-részvény-társulat
Budapest, V., Bálvány-utca 8.

ajánlja a t. gözmalomoknak, szeszgyáraknak és egyéb iparvállalatoknak, valamint a kőszében álló

cséplési idényre

a gazdaközönség és cséplőgép-tulajdonosoknak kitünő minőségű

akna, koczka és darabos szent

czenteri, királdi stb. bányáiból

legjótányosabb áron, egész koczirakományokban, minden állomásra szállítva.